

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/166/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112204340
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2112204340.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a členiek senátu JUDr. Evy Barcajovej a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci žalobcu: BKS-Leasing s.r.o., so sídlom Pribinova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 31 644 333, zastúpený Mgr. Miroslavom Rybánskym, advokátom, so sídlom Grösslingova 10, 811 09 Bratislava, proti žalovanému: S. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, XXX XX U., zastúpený JUDr. Jozefom Šimekom, Kozácka 2418/44, 917 01 Trnava, o zaplatenie 5.215,21 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 13C/37/2013-210 zo dňa 29. októbra 2014 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty vo výške 267,04 eura z r u š u j e a v tejto časti vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vo zvyšnej napadnutej zamietajúcej časti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 4.440,51 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 4.440,51 eura od 13.06.2008 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalovanému uložil povinnosť do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 1.201,83 eura na účet právneho zástupcu žalobcu. Svoje rozhodnutie vecne odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 5.215,21 eura s príslušenstvom na základe uzatvorenej zmluvy č. LZK/06/20219 zo dňa 08.06.2006, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru na kúpu ojazdeného motorového vozidla. Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že žalovaný si prestal plniť svoje povinnosti, ktoré mu vyplývali z uzatvorenej zmluvy tým, že prestal riadne splácať poskytnutý úver. Žalobca tak úver zosplatnil podaním zo dňa 29.11.2006 a uplatnil si od žalovaného finančné vyrovnanie z predčasne ukončeného zmluvného vzťahu. Súd prvého stupňa žalobcovi priznal dlžné splátky v sume 1.284,10 eura, doplatok úveru v sume 4.332,21 eura, náklady na odobratie predmetu leasingu v súlade s článkom VII bod 7.4 Všeobecných obchodných podmienok (v ďalšom texte „VOP“) vo výške 395,01 eura, náklady za vypracovanie znaleckého posudku na účely určenia ceny vozidla v sume 77,67 eura, parkovné vo výške 222,03 eura v súlade s článkom VII bod 7.4 VOP, náklady na opravu predmetu leasingu vo výške 1.101,58 eura a náklady súvisiace s odhlásením a zápisom motorového vozidla v sume 114,95 eura, spolu v sume 7.527,55 eura. Od tejto sumy odrátal sumu 3.087,04 eura (predajnú cenu predmetu financovania), keď sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že vozidlo bolo predané za sumu bez dane z pridanej hodnoty (v ďalšom texte „DPH“). Z faktúry č. FFV/08/00293 vyplýva, že vozidlo bolo predané 3. osobe za sumu 93.000 Sk (3.087,04) vrátane DPH. DPH nie je pohľadávkou žalobcu. Nie je možné, aby žalobca prenášal na žalovaného povinnosť odvieť za žalobcu DPH. Vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty poukázal súd prvého stupňa na obsah písomne dohodnutej zmluvnej pokuty v čl. VI. bod 6.1, z ktorého vyplýva, že v prípade

omeškania so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti vyplývajúceho zo zmluvy alebo jej príloh alebo iných dojednaní medzi veriteľom a dlžníkom, je veriteľ oprávnený uplatniť si nárok na zmluvnú pokutu vo výške 0,2 % za každý deň omeškania s úhradou peňažného záväzku alebo jeho časti. Podľa súdu prvého stupňa označenie zabezpečovanej povinnosti ako splnenie peňažného záväzku alebo jeho časti vyplývajúceho zo zmluvy alebo jej príloh alebo iných dojednaní medzi veriteľom a dlžníkom, nebolo dostatočne určité, nakoľko nie je nemožné z takejto formulácie dovodiť, za aké porušenie zmluvnej povinnosti je možné zmluvnú pokutu požadovať. Použitá formulácia, keď navyše Všeobecné obchodné podmienky predpokladajú viaceré povinnosti dlžníka, v zmysle ustálenej judikatúry nie je jednoznačným a určitým označením porušovanej povinnosti zmluvnou pokutou zabezpečenou. Súd prvého stupňa tak dospel k záveru, že toto dojednanie je neplatným, pretože je v rozpore s ustanovením § 37 Občianskeho zákonníka. Keďže súd ustálil dohodu o zmluvnej pokute za neplatnú, žalobu v časti zmluvnej pokuty ako nedôvodnú zamietol. Pohľadávku súd prvého stupňa priznal žalobcovi spolu so zákonným úrokom z omeškania, keď základná úroková sadzba NBS bola v rozhodnom období stanovená na 4,25 %, úrok z omeškania je teda vo výške 14,25 % ročne. Právne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ustanoveniami § 497, § 273 ods. 1, § 373, § 379 veta prvá, § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (v ďalšom texte „O.s.p.“). Žalobca bol úspešný v časti konania o zaplatenie sumy 4.440,51 eura s príslušenstvom a vo zvyšnej časti konania bol neúspešný. Potom podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 85 % a hrubý úspech žalovaného v rozsahu 15 % (100 % - 85 %) a tým daný čistý úspech žalobcu 70 % (85 % - 15 %). Vzhľadom na čiastočný úspech žalobcu v rozsahu 70 % priznal mu súd prvého stupňa právo na náhradu trov konania v sume 1.201,83 eura, ktorá pozostáva z náhrady trov právneho zastúpenia v sume 983,08 eura (70 % z 1.404,40 eura) a náhrady iných trov konania v sume 218,75 eura za zaplatený súdny poplatok (70 % z 312,50 eura).

Uvedený rozsudok v zamietajúcej časti a v časti výroku o náhrade trov konania napadol včas podaným odvolaním žalobca. Odvolanie odôvodnil tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca uviedol že súd prvého stupňa predmetnú právnu vec nesprávne právne posúdil, keď mu nepriznal sumu vo výške 267,04 eura titulom zmluvnej pokuty. Podľa predpisu splátok k zmluve o úvere zo dňa 08.06.2006 bol žalovaný povinný uhrádzať mesačne splátky k 10. dnu príslušného kalendárneho mesiaca. Ak žalovaný neuhradil mesačnú splátku k dátumu dojednanej splatnosti vôbec, alebo neuhradil mesačnú splátku v dojednanej výške, tak si žalobca vyčíslil zmluvnú pokutu za omeškanie takejto úhrady a následne si ju uplatnil u žalovaného. Výpočet zmluvnej pokuty žalobca predložil súdu prvého stupňa v prehľadnej tabuľke. S poukazom na tieto okolnosti má žalobca za to, že výška zmluvnej pokuty ako aj definovanie porušenia zmluvnej povinnosti, za ktorú si žalobca zmluvnú pokutu uplatňuje (omeškanie s úhradou predpísaných mesačných splátok), je dostatočne určité a zrozumiteľné, teda je platným právnym úkonom. Žalobca zastáva názor, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď žalobcovi nepriznal sumu vo výške 14,76 eura za vyhotovenie znaleckého posudku. Znalec si vyúčtovala sumu vo výške 42.120 Sk za 18 motorových vozidiel, čo na jedno motorové vozidlo predstavuje sumu vo výške 2.340 Sk. Zo špecifikácie žalovanej sumy vyplýva, že žalobca k tejto sume pripočítava DPH vo výške 19%, čo predstavuje sumu vo výške 444,60 Sk. Žalobca si teda žalobou uplatnil sumu vo výške 2.340 Sk (cena za vypracovaný znalecký posudok pripadajúca na jedno motorové vozidlo) + 444,60 Sk (DPH) = 2.784,60 Sk = 92,43 eura. Žalobca ako platca DPH bol povinný z ceny za vypracovanie znaleckého posudku odvieť DPH v príslušnej výške. Žalobca má preto za to, že súd prvého stupňa mal priznať aj sumu vo výške 14,76 eura za odvedenú DPH za vypracovanie znaleckého posudku na ohodnotenie motorového vozidla. Súd prvého stupňa predmetnú právnu vec nesprávne právne posúdil aj keď žalobcovi nepriznal sumu vo výške 492,89 eura za predajnú cenu motorového vozidla. Motorové vozidlo bolo síce predané za sumu vo výške 93.000 Sk ale takto stanovená predajná cena motorového vozidla zahŕňala aj DPH. Žalobca ako platca DPH bol povinný z predajnej ceny motorového vozidla odvieť DPH v príslušnej výške, teda v sume vo výške 14.848,70 Sk = 492,89 eura. Následne, pri finančnom vyrovnaní žalobca započítal predajnú cenu motorového vozidla bez DPH, teda sumu vo výške 78.151,30 Sk = 2.594,15 eura. Žalobca má teda zato, že súd prvého stupňa mu mal priznať aj sumu vo výške 492,89 eura za odvedenú DPH. V prípade že súd prizná žalobcovi aj nepriznané nároky, bude mať žalobca nárok na priznanie úrokov z omeškania vo výške 14,25% ročne zo sumy 774,69 eura od 13.06.2008 do zaplatenia. V takom prípade bude mať žalobca nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Odvolateľ navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu

prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 774,69 eura s príslušenstvom a náhradu trov konania.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril, samostatný odvolací návrh nepodal.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, 204 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 202 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je v odvolaní napadnutej časti zmluvnej pokuty potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a vo zvyšnej napadnutej časti potrebné potvrdiť. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

Žalobca odvolaním napadol rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti a v súvisiacej časti trov konania, pričom namietal, že súd prvého stupňa mal priznať žalobcovi aj dojednanú zmluvnú pokutu a daň z pridanej hodnoty, ktorú žalobca zaplatil z predajnej ceny motorového vozidla a z ceny znaleckého posudku.

Preskúmaním rozsudku súdu prvého stupňa v časti napadnutej odvolaním, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie týkajúce sa nepriznanej zmluvnej pokuty je dôvodné. Konanie súdu prvého stupňa je v danom prípade postihnuté procesnou vadou citovanou v ustanovení § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p..

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. súd rozhodnutie zruší ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný (zákonu sa priečiaci) procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. V preskúmvanej veci súd prvého stupňa postupoval v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p..

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Súd prvého stupňa sa citovaným zákonným ustanovením dôsledne neriadil.

Súd prvého stupňa zamietol žalobu (aj) v časti, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplata zmluvnej pokuty v sume 267,04 eura. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k zmluvnej pokute je zmätočné. Súd prvého stupňa na jednej strane poukazuje na ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka a článok VI bod 6.1 VOP, ktorý upravuje podmienky uplatnenia nároku na zmluvnú pokutu a na druhej strane uvádza, že z formulácie citovaného článku nie je možné dovodiť, za aké porušenie zmluvnej povinnosti je možné zmluvnú pokutu požadovať. Odvolací súd s týmto záverom súdu prvého stupňa nesúhlasí. Dôvody uvedené súdom prvého stupňa sú nedostatočné a nepresvedčivé. Nedostatok odôvodnenia rozhodnutia súdu je porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie, je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka; porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem

upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní.

S poukazom na uvedené odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a v tomto rozsahu mu vec vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní súd prvého stupňa o zmluvnej pokute znova rozhodne, pričom sa súčasne vysporiada s námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní. Je potrebné, aby súd prvého stupňa vyhodnotil o aké porušenie povinností sa jedná na strane žalovaného a tieto porovnal s ustanoveniami jednak § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, jednak citovaného článku VI. bod 6.1 VOP v tej súvislosti, či na tieto porušenia je možné aplikovať uvedené ustanovenia. Je obvyklé, že ustanovenia VOP v sebe obsahujú určité zovšeobecnenia, nie je možné, aby popisným spôsobom upravovali každé konkrétne porušenie zmluvných povinností. Následne súd prvého stupňa svoje rozhodnutie v zmysle citovaného ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. riadne odôvodní.

Vo zvyšnej odvolaní napadnutej časti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vec posúdil správne aj po právnej stránke. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa a v podrobnostiach na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia poukazuje.

Námietky žalobcu týkajúce sa nepriznaného nároku za odvedenú DPH z ceny znaleckého posudku a z ceny motorového vozidla sú nedôvodné. V prípade daňovej povinnosti sa nejedná o občianskoprávny nárok, jedná sa o osobitný vzťah daňového subjektu a štátu, ktorý nemožno prenášať na ďalšiu osobu, v preskúmanom prípade na žalovaného. Pokiaľ by súd akceptoval logiku argumentácie žalobcu, patrila by mu aj náhrada za daň z príjmu, prípadne náhrada za iné dane, ktoré v súvislosti so svojím podnikaním je povinný uhrádzať. Súd prvého stupňa preto správne rozhodol, ak žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

Odvolací súd s poukazom na uvedené skutočnosti rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej uvedenej časti nepriznanej DPH podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov pôvodného konania na súde prvého stupňa ako aj o trovách tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa novom rozhodnutí (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.